

LORETO BUSQUETS: *Aportació lèxica de Josep Carner a la llengua literària catalana*. Prefaci d'Antoni M. BADIA i MARGARIT. Barcelona, Fundació Vives Casajuana, 1977. 587 ps.

De la mà de la benemèrita Fundació Salvador Vives Casajuana ens arriba, set anys després d'haver estat presentada com a tesi doctoral, en una nova versió notablement depurada i millorada —segons adverteix en un pròleg un xic reiteratiu el doctor Badia i Margarit—, l'obra de Loreto Busquets sobre l'*Aportació lèxica de Josep Carner a la llengua literària catalana*. Com el títol ja indica, es tracta d'un estudi lexicogràfic que, a partir del resseguiment exhaustiu de la producció carneriana, es planteja com a objecte el d'inventariar, classificar i documentar tot el deversall de mots que, ja sia creats de nou mitjançant recursos morfològics i semàntics, ja sia incorporats mitjançant la revitalització d'arcaïsmes, la difusió de dialectalismes i l'acceptació d'estrangerismes, va progressivament introduir Josep Carner tot al llarg de la seva profusa activitat literària dins el català. Més que no pas una anàlisi sobre la llengua d'un autor concret i el procés d'enriquiment que aquesta experimenta amb el temps, s'intenta aquí, com adverteix de manera explícita l'autora, de mesurar quantitativament la vàlua d'una semblant aportació i les conseqüències que, per a la llengua literària catalana, se'n deriven. D'acord amb aquest propòsit inicial, Loreto Busquets procedeix a buidar de manera sistemàtica les obres de Carner, originals i traduccions, sense menystenir les distintes reedicions que comportaven alguna o altra mena de canvi, tot confrontant-ne alhora els resultats, en una tasca de sedàs successiu, amb els grans diccionaris fonamentals de la llengua catalana, a fi i efecte d'incloure a l'inventari final només aquells mots no registrats abans enlloc i que, per tant, calgui versemblantment suposar fruit exclusiu de la invenció i creativitat del príncep dels poetes. L'anàlisi estadística del material resultant permet a l'autora de constatar numèricament, en els dos primers apartats de les conclusions, l'índex d'aparició, distribució i el procés d'obtenció de tots els mots consignats i de precisar, doncs, de manera gairebé incontrovertible, els límits exactes del virtuosisme lèxic carnerià. Ultra aquesta aportació del tot immediata i definitiva, n'hi ha una altra a més

llarg termini, obligatòriament complementària dels diversos estudis lexicogràfics que, sobre tants i tant variats àmbits, caldrà emprendre en l'esdevenidor. Només la plena i sincronitzada realització d'aquests possibilitarà la completió d'un diccionari d'acord amb la complexa realitat del nostre present i, també, per contrast, en aquest cas concret, l'enjudiciament mesurat de la veritable dimensió del treball de Loreto Busquets i la magnitud no tan sols quantitativa sinó també qualitativa del vocabulari carnerià. En tot cas, resulta ja a hores d'ara evident que el punt feble del present estudi rau en la tercera part de les conclusions, quan l'autora tracta d'explicar-se sumàriament els condicionaments lingüístico-literaris que concorren en el moment històric de Carner i llur específica repercussió en la seva obra. A la repetició de dades elementals i de citacions prou conegudes, s'hi afegeix alguna que altra interpretació mecanicista i, per tant, errònia, (com ara la d'atribuir a un venturós atzar la convergència de la tasca de Fabra i la Secció Filològica amb l'activitat creadora de Carner, i com ara el fet d'enfrontar càndidament la respectiva transcendència i significació de llurs obres), i, sobretot, la desconeixença implícita dels postulats essencials de la poètica noucentista, entre els quals, el primer, sens dubte, és precisament el de la sacralització de la paraula i, doncs, per extensió de l'àmbit ideològic-literari a l'estrictament lingüístic, el de l'especialíssima atenció de què es fa objecte el mot i el deler amb què se n'exploten totes les possibilitats. No és pas fruit de cap casualitat ni de cap decisió personal basada en criteris de gust o preferència —i, d'això, n'hauria d'ésser conscient Loreto Busquets—, el fet que el primer estudi lingüístic seriós emprès sobre el poeta per excel·lència del Noucentisme hagi tingut com a mètode i com a camp de treball precisament el de la ciència lexicogràfica. Cal esperar, tanmateix, que els venidors s'adonin també de la importància, no per més secundària menys rellevant, de la sintaxi i la prosòdia noucentistes.

JOSEP MURGADES